

Univerzitet Crne Gore
Fakultet za sport i fizičko vaspitanje
Nikšić

Studijski smjer – Sportsko novinarstvo, III godina

Televizijsko novinarstvo

Predmetni nastavnik – Dr sc. Miomir Maroš

Istorija televizije

- Pronalazak televizije često se pripisuje **škotskom inženjeru Džonu Logiju Berdu** koji je godinama izučavao problem slanja slike sa jednog mjesta na drugo i 1926. godine prikazao neku vrstu televizije, tako što je mehanički skenirao ekran od 25 linija. Njegovo istraživanje trajalo je 10 godina, ali oni koji su kupili ili sami konstruisali prve prijemnike, što je bilo veoma skupo, morali su odmah po emitovanju, telefonom da provjere kod Berda što su tačno gledali.
- 1927. Berd šalje sliku iz Londona u Glazgov, 1928. demonstrira prenos iz Londona za Njujork, a iste godine pokreće televiziju u boji, koristeći rotirajući disk sa pričvršćenim crvenim, plavim i zelenim filterima. No, „otac televizije“ još nije mogao da zvanično emituje jer je BBC bio nezadovoljan kvalitetom prenosa.

Istorija televizije

- Slične su uzume imali u Mađarskoj, Japanu, u SSSR-u, Americi...
- U Americi, aprila 1927. telefonska i telegrafska kompanija AT&T priredila je javnu demonstraciju u kojoj se govor američkog sekretara za privredu Herberta Huvera prenosio iz Vašingtona, a gledao u Njujorku, gdje su publiku sačinjavali poslovni direktori, bankari i novinari, pozvani na to prikazivanje, što je sjutradan ovjekovječeno u Njujork Tajmsu
- Maja 1928. kompanija „Dženeral elektrik“ počela je sa redovnim emitovanjem tri puta nedjeljno iz radio stanice WGY u Njujorku, u avgustu iste godine emitovala je govor Ala Smita o prihvatanju dužnosti predsjednika države, a u septembru je prikazana prva TV drama „Kraljičin glasnik“.

Istorija televizije

- *Prvi redovni televizijski prenos „visoke definicije“ emitovan je novembra 1936. godine iz studija BBC-ja u Palati Aleksandra u sjevernom Londonu. (vd je minimum od 240 linija)*
- Prvi TV materijali, baš kao i prvi bioskopski filmovi, izvještavali su o sportskim, političkim i društvenim događajima kao što su konjičke trke u Derbyju, krunisanje Džordža VI, koncertna izvođenja klasične muzike i politički govori. Ovo je bilo posebno primamljivo pošto nije zahtijevalo velike troškove produkcije osim onih neophodnih za snimanje događaja
- Emitovanje u Britaniji potpuno je obustavljeno tokom II svjetskog rata - da ne bi pogodovalo neprijateljskim bombarderima.

Istorija televizije

- *I Gebels i Hitler* bili su neobično zainteresovani za mogućnosti televizije u prenošenju nacističkih govora, filmova i dokumentaraca, kao i zabavnog programa u svrhu podizanja morala. Tako, na primjer, televizija je prenosila Olimpijadu u Berlinu 1936. godine i smatra se da je po javnim gledalištima taj događaj pratilo i do 150.000 ljudi.
- *Njemačka televizija* nastavila je sa večernjim emitovanjem programa tokom čitavog Drugog svetskog rata („za dobrobit snaga“) sve dok saveznici nisu uništili predajnik tokom bombardovanja Berlina novembra 1943. godine.
- *Televizija u Americi* nije prestajala sa emitovanjem tokom rata. Već do pedesetih godina televizija je ubirala veliku dobit, a reklamiranje se sa radija preselilo na televiziju.

Istorija televizije

- Usljed uvećanja opšteg bogatstva, pritiska firmi koje žele da se reklamiraju i samih proizvođača i BBC-jevog polovičnog angažovanja oko TV emitovanja, u Britaniji je došlo do jačanja zahtjeva da se stvori komercijalni kanal koji se ne bi finansirao iz pretplate, već samo reklamom.
- Slijedeći preporuke Beveridžove komisije vlada konzervativaca je 1954. donijela Zakon o televiziji, koji je dozvoljavao „televizijsko emitovanje mimo BBC-ja". Iako je dozvoljavao reklamiranje, novi zakon je od komercijalne televizije takođe zahtijevao da ispuni neke obaveze javne televizije: da informiše, obrazuje i zabavlja svoju publiku.
- *Nezavisna televizija*- *ITV* (Independent Television) - grupa nezavisnih regionalnih televizijskih kompanija - počela je sa emitovanjem septembra 1955, isprva vrlo malom broju gledalaca. Strah od finansijskog kraha natjerao je TV mreže da počnu sa redovnom razmenom najboljih programa i da u udarno vrijeme prikazuju popularnije emisije. Ova TV priprema program u 50 studija.

Istorija Televizije Crne Gore

-Televizija Titograd

- *U Beogradu TV program počinje redovno emitovanje 1958.*
- Prva televizijska slika u Crnoj Gori viđena je 1956. na Jezerskom vrhu na Lovćenu - program italijanske televizije (RAI)
- Kao zvaničan početak rada Televizije Crne Gore, tada Televizije Titograd u osnivanju, uzima se *4. maj 1964. godine*, kada je, u centralnom dnevniku Televizije Beograd, emitovana prva reportaža pripremljena u crnogorskoj redakciji, na čijem čelu je bio dr Radoslav Rotković.
- Već 1968. godine počinje redovna nedjeljna hronika „Kroz Crnu Goru“, koja 1971. prerasta u dnevnu emisiju „Novosti dana“.
- *Prvi televizijski dnevnik* emitovan je 1975. godine.
- Televizija Titograd 1979. godine uključuje se u Evroviziju sa otvaranja TV Festivala nesvrstanih zemalja u Baru.

Istorija Televizije Crne Gore

- Pionirske godine Televizije Titograd ostaće upamćene kao doba rijetkih, ali vrijednih ostvarenja *u dokumentarnom, dječjem i programu iz kulture*. Ovi programi donijeli su crnogorskoj Televiziji najveći broj prestižnih priznanja na domaćim i međunarodnim TV smotrama.
- Početkom 70-tih godina prošlog vijeka formira se i *sportska redakcija* koja prati razvoj sportskog života u Crnoj Gori i sve značajne manifestacije u svijetu, uključujući i zimske i ljetnje Olimpijske igre.
- Kao nove pomake Televizija bilježi i realizaciju tehnički složenijih zadataka, direktnog prenosa otvaranja pruge Beograd Bar, direktnih uključenja u Evroviziju i slično.

Istorija Televizije Crne Gore

- Preseljenjem u *RTV dom 1984. godine* Radio-Televizija dobija profesionalne uslove za rad. Uz jačanje programskog, kadrovskog i tehničkog potencijala, tu dekadu obilježavaju nove forme tv stvaralaštva i veliki projekti – drame.
- Početkom 90-ih širok programski spektar obogaćen je vikend i novogodšnjim programima, emisijama zabavnog i muzičkog karaktera. Igrane serije „*Dekna*“ i „*Oriđinali*“ pobudile su interesovanje gledalaca ne samo u Crnoj Gori, već i na prostoru tadašnje Jugoslavije.

Istorija Televizije Crne Gore

- Od 1991. godine *Televizija Titograd* počinje da djeluje u jedinstvenom radio-difuznom sistemu pod imenom *Radio-Televizija Crne Gore*, po uzoru na nacionalne televizije ostalih jugoslovenskih republika koje su takodje do tada nosile imena svojih glavnih gradova.
- Bilo je to vrijeme raspada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Taj period ostaće upamćen, ne samo po ratovima, ljudskim žrtvama i razaranjima, već i *po izrazitom padu novinarske profesionalnosti i ratno-propagandnoj ulozi mas-medija, pa, nažalost, i Televizije Crne Gore.*

Televizija Crne Gore

- Programska i kadrovska konsolidacija počinje 1997. godine, kada se TV Crne Gore vraća standardima profesionalnog novinarstva i oblikuje nove programske šeme Prvog i Trećeg programa.
- U periodu distanciranja od Miloševićeve politike i zvaničnog Beograda, TVCG od dotadašnjih 12 odsto sopstvene produkcije, već *1998. Televizija samostalno kreira cjelovit program*. Uvode se nove emisije, program proširuje i žanrovski obogaćuje, uz novi audio-vizuelni identitet i dinamičniju formu.
- Uspostavlja se *dopisnička mreža* iz Vašingtona, Brisela, Moskve i Londona. Ostvaruje saradnja na nekoliko nivoa sa najuticajnijim svjetskim medijima, poput BBC-a i ZDF-a.

Televizija Crne Gore

- U januaru 2001. godine počelo je emitovanje *Satelitskog programa*, namijenjenog u prvom redu crnogorskoj dijaspori
- U maju 2004. godine Televizija Crne Gore počinje emitovanje *Naučno - obrazovnog programa*, koji kroz raznovrsne forme obrađuje zanimljive teme iz svijeta nauke, nacionalne istorije, kulture i umjetnosti, kao i najznačajnija dostignuća ljudskog duha i stvaralaštva.
- Od 2002. godine Radio Crne Gore i Televizija Crne Gore su *Javni radio-difuzni servisi građana Crne Gore*.